Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Image not found or type unknow

Державний обліковий номер: 0825U003258

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 01-08-2025

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Райчева Світлана Іванівна

2. Svitlana Raicheva

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Право

Дата захисту: 17-09-2025

Спеціальність за освітою: Право

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 10742

Повне найменування юридичної особи: Державна установа "Інститут економіко-правових досліджень імені В. К. Мамутова Національної академії наук України"

Код за ЄДРПОУ: 13530946

Місцезнаходження: бул. Тараса Шевченка, Київ, 01032, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Державна установа "Інститут економіко-правових досліджень імені В. К. Мамутова Національної академії наук України"

Код за ЄДРПОУ: 13530946

Місцезнаходження: бул. Тараса Шевченка, Київ, 01032, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.23.47

Тема дисертації:

1. Відокремлене провадження у справах про банкрутство

2. Separate Proceedings in Bankruptcy Cases

Реферат/анотація:

1. Дисертацію присвячено комплексному дослідженню правової природи, структури та функціонального призначення відокремленого провадження як специфічної форми процесуальної діяльності в межах справи про банкрутство. Встановлено, що формування концептуальних засад відокремленого провадження в українському праві є результатом еволюції підходів до внутрішньої диференціації господарського процесу, яка відображає тенденцію до ускладнення матеріального змісту справ про банкрутство (неплатоспроможність). Обґрунтовано, що відокремлене провадження не є факультативним чи допоміжним інструментом, а виступає як самостійна процесуальна форма захисту суб'єктивного права, що має ознаки відносної автономності, зокрема, власний предмет доказування, окремий процесуальний режим та специфічний склад учасників. Вказано, що відсутність нормативного закріплення такої форми в ГПК України знижує рівень правової визначеності і створює загрози фрагментації процедур банкрутства. У зв'язку з цим

запропоновано внесення змін до ч. 6 ст. 12 ГПК України з метою виокремлення справ про банкрутство, разом із основним та відокремленим провадженням, як окремої форми господарського судочинства. Обґрунтовано, що відокремлене провадження функціонує на основі цілісної системи процесуальних принципів, що включає загальні засади господарського процесу (змагальність, гласність, рівність сторін), спеціальні галузеві принципи провадження у справах про банкрутство (колективність кредиторів, концентрація спорів, санаційна спрямованість, пріоритет збереження активів), а також унікальний принцип автономності та підпорядкованості. Саме останній, як встановлено, є ключовим для ідентифікації відокремленого провадження в межах справи про банкрутство, оскільки забезпечує баланс між його самостійністю та функціональною спрямованістю на досягнення результатів у межах основної справи. Встановлено, що нормативне закріплення принципів відокремленого провадження у КУзПБ є необхідною умовою забезпечення єдності судової практики, передбачуваності правозастосування та обмеження процесуальних зловживань. Проведено порівняльно-правовий аналіз правових моделей вирішення спорів у межах справ про банкрутство, що дозволило ідентифікувати відокремлене провадження в українському праві як функціонально споріднений інститут із зарубіжними аналогами. Так, модель adversary proceeding у праві США (FRBP Rule 7001) запропонована як методологічна база для розмежування форм провадження в українському контексті. У праві Великобританії проаналізовано адміністративно-орієнтований підхід до кваліфікації вимог кредиторів, що вказує на доцільність делегування окремих повноважень арбітражному керуючому без втручання суду. Нормативна модель ЄС, закріплена в Регламенті №п2015/848, підкреслює важливість транскордонного елементу та потребу в гармонізації юрисдикційних правил у справах про банкрутство (неплатоспроможність). Узагальнення зарубіжного досвіду підтверджує необхідність адаптації принципів процесуальної консолідації та взаємного визнання до національного законодавства України. Встановлено, що майнові спори у межах справи про банкрутство утворюють окрему категорію процесуальних правовідносин, які не можуть бути охоплені класичними критеріями позовного провадження. Їх юрисдикційна природа визначається як дуальна, поєднуючи елементи господарського та суміжного регулювання, і спрямована на досягнення процедурної мети банкрутства: формування та захист конкурсної маси боржника. Такий підхід вимагає не лише доктринального переосмислення, а й спеціального нормативного врегулювання в межах єдиної процесуальної моделі. З огляду на практичні потреби захисту економічно значущих інтересів у межах справ про банкрутство (неплатоспроможність), досліджено розширення меж відокремленого провадження на спори щодо колективного трудового договору та податкових вимог. Обґрунтовано, що вказані категорії спорів мають безпосередній вплив на склад та обсяг активів, організаційну структуру боржника, а отже, повинні розглядатися в межах структурно інтегрованого провадження, що дозволяє забезпечити концентрацію юрисдикції, узгодженість судових рішень і підвищення ефективності процедури банкрутства. З метою систематизації та впорядкування розгляду майнових спорів у межах справи про банкрутство автором запропоновано багаторівневу класифікацію, що враховує як загальнотеоретичну природу відповідних спорів, так і їх процесуальну специфіку. Зокрема, спори у межах відокремленого провадження визначено як економіко-процесуальні утворення особливої складності, що водночас підпадають під міжгалузеве юрисдикційне регулювання. Їх подальше диференціювання здійснюється за критеріями зв'язку з основною справою, моментом виникнення та суб'єктним складом. Такий підхід дозволяє досягти внутрішньої узгодженості між категоріями спорів, підвищити ефективність їх розгляду, забезпечити процесуальну економію та уникнути дублювання юрисдикції або суперечливості рішень.

2. This dissertation presents a comprehensive study of the legal nature, structural framework, and functional purpose of separate proceedings as a specific form of procedural activity within bankruptcy cases. It is established that the development of the concept of separate proceedings in Ukrainian law reflects an evolution in approaches to the internal differentiation of commercial procedure and corresponds to the growing complexity of the substantive aspects of insolvency disputes. It is substantiated that separate proceedings do not constitute an optional or auxiliary mechanism but rather operate as an independent procedural form of protection of subjective rights, characterized by a relative degree of autonomy, including a distinct evidentiary subject matter, a specific

procedural regime, and a separate composition of participants. The absence of explicit regulation of this form in the Commercial Procedural Code of Ukraine reduces legal certainty and generates risks of fragmentation in bankruptcy procedures. Accordingly, amendments to Part 6 of Article 12 of the Commercial Procedural Code of Ukraine are proposed to formally recognize bankruptcy proceedings, including both the main and separate proceedings, as a distinct form of commercial adjudication. The research demonstrates that separate proceedings operate on the basis of a coherent system of procedural principles, encompassing both general principles of commercial litigation (adversarial process, publicity, equality of the parties) and specialized principles of bankruptcy proceedings (creditor collectivity, dispute concentration, restructuring orientation, and asset preservation priority). Additionally, a unique principle of autonomy and subordination is identified, which is shown to be essential for the proper characterization of separate proceedings within the overall bankruptcy case. This principle ensures a balance between the independent nature of such proceedings and their functional alignment with the objectives of the main insolvency case. The formal codification of these principles in the Code of Ukraine on Bankruptcy Procedures is identified as a prerequisite for ensuring uniform judicial practice, predictability in legal application, and limitation of procedural abuse. A comparative legal analysis of foreign models for resolving disputes in bankruptcy proceedings is conducted, allowing the identification of separate proceedings in Ukrainian law as functionally analogous to similar institutions abroad. In particular, the adversary proceeding model under U.S. law (FRBP Rule 7001) is proposed as a methodological foundation for distinguishing forms of proceedings in the Ukrainian context. The administrative approach to the qualification of creditor claims in the law of the United Kingdom is analyzed, pointing to the feasibility of delegating certain powers to the insolvency practitioner without judicial intervention. The normative model of the European Union, as outlined in Regulation (EU) No. 2015/848, emphasizes the importance of the cross-border element and the need to harmonize jurisdictional rules in insolvency matters. The generalization of foreign experience confirms the necessity of adapting principles of procedural consolidation and mutual recognition to the national legislation of Ukraine. It has been established that property disputes within bankruptcy proceedings form a distinct category of procedural legal relations that cannot be adequately addressed through the classical criteria of claim-based litigation. Their jurisdictional nature is characterized as dual, combining elements of commercial and adjacent regulatory regimes, and is directed toward achieving the procedural objective of insolvency –namely, the formation and protection of the debtor's estate. This approach necessitates not only doctrinal rethinking but also special legislative regulation within a unified procedural model. Considering the practical need to safeguard economically significant interests within insolvency proceedings, it is proposed to extend the scope of separate proceedings to include disputes related to collective labour agreements and tax claims. It is argued that such disputes have a direct impact on the composition and value of the debtor's assets and should therefore be adjudicated within a structurally integrated proceeding that ensures jurisdictional concentration, consistency of judicial decisions, and improved procedural efficiency. To systematize and streamline the adjudication of property disputes within bankruptcy cases, the dissertation proposes a multi-level classification that accounts for both the general theoretical nature and procedural specificities of such disputes. In particular, separate proceedings are identified as complex economic-procedural constructs that fall under cross-sectoral jurisdictional regulation.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Антощук (Райчева) С. І. Щодо поняття та правової природи відокремленого провадження у процедурі банкрутства. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Юриспруденція. 2021. № 54. С. 34 – 38.
- Квасніцька О. О., Райчева С. І. Генезис відокремленого провадження у справах про банкрутство. Право України. 2023. № 11. С. 102 – 115.
- Райчева С. І. До питання визнання фраудаторним трудового договору боржника в межах провадження у справі про банкрутство. Юридичний науковий електронний журнал. 2025. № 2. С. 180 – 183.
- Гудіма Т.С., Райчева С. І. Принципи відокремленого провадження у процедурі банкрутства. Економіка та право. 2025. № 2. С. 62 – 74.
- Райчева С. І. Цифровізація як вектор трансформації відокремленого провадження у справах про банкрутство. Міжнародний науковий журнал «Інтернаука».Серія:«Юридичнінауки». 2025. № 4.
- Райчева С. І. Майнові спори щодо недійсності правочинів боржника у відокремленому провадженні у справах про банкрутство. Електронне наукове видання «Аналітично-порівняльне правознавство». 2025. № 3. С. 454 – 463.
- Райчева С. І. Субсидіарна відповідальність у справі про банкрутство: правова природа та значення для відокремленого провадження. Міжнародний науковий журнал «Інтернаука». Серія: «Юридичні науки». 2025. № 5.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Планується до впровадження

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гудіма Тетяна Степанівна

2. Tetiana Hudima

Кваліфікація: д. ю. н., с.д., 12.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1509-5180

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державна установа "Інститут економіко-правових досліджень імені В. К. Мамутова Національної академії наук України"

Код за ЄДРПОУ: 13530946

Місцезнаходження: бул. Тараса Шевченка, Київ, 01032, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Подцерковний Олег Петрович

2. Oleg P. Podcerkovnyi

Кваліфікація: д.ю.н., професор, член-кор., 12.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1095-3481

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Одеська юридична академія"

Код за ЄДРПОУ: 20933314

Місцезнаходження: Фонтанська дорога, Одеса, 65009, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Поєдинок Валерія Вікторівна

2. Valeriia Poiedynok

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-1583-1312

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02070944

Місцезнаходження: вул. Володимирська, Київ, 01033, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Петруненко Ярослав Вікторович

2. Yaroslav Petrunenko

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-1186-730X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державна установа "Інститут економіко-правових досліджень імені В. К. Мамутова Національної академії наук України"

Код за ЄДРПОУ: 13530946

Місцезнаходження: бул. Тараса Шевченка, Київ, 01032, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Деревянко Богдан Володимирович
2. Bohdan V. Derevianko

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-7408-8285

Додаткова інформація: Scopus Author ID: 57200123478

Повне найменування юридичної особи: Державна установа "Інститут економіко-правових досліджень імені В. К. Мамутова Національної академії наук України"

Код за ЄДРПОУ: 13530946

Місцезнаходження: бул. Тараса Шевченка, Київ, 01032, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Джабраілов Руслан Аятшахович
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Джабраілов Руслан Аятшахович
Відповідальний за підготовку облікових документів	Радченко Даніїл Володимирович
Реєстратор	Юрченко Тетяна Анатоліївна
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна